

10:11-18 Rebuke and Rehabilitation

1. The branches of interpretation

10:9	Amon invaded the land west of the Yarden	
10:10	The Jews apologized	Malbim: denied guilt
10:11-14	Gd rebuked them	Malbim: offered to help them again
10:15-16	The Jews repented	
10:16	Gd declined to help	Malbim: declined to see their suffering continue
10:17	Amon retreats east of the Yarden; Malbim says this reflects Divine mercy	

2. Rashi to Shoftim 10:11

ז' תשועות יש כאן כנגד ז' עבודות כוכבים שהיו עובדים:

There are seven rescues here, parallel to the seven idolatries they worshipped.

3. Malbim to Shoftim 10:11

כמו שהצלתים בימי קדם ממצרים ומן האמורי, הלא כן מן בני עמון ומן פלשתים הלוחצים אתכם עתה יכול אני להושיעכם.

As I saved you long ago from Egypt and the Emorites, so could I not save you from Amon and the Philistines who oppress you now?

4. Malbim to Shoftim 10:16

ע"י תשובתם, נפשו ורצונו קצר את עמל ישראל בל יארך עוד, ובל יוסיף האויב לעבור את הירדן ולהאריך ולהוסיף את עמלם. ובמורה נבוכים ח"א פמ"ה פירש ר"ל רצון הא-ל לא יכול לסבול ולראות עוד את עמל ישראל וצרתם:

Because of their repentance, His *nefesh* and desire abbreviated the struggle of Israel, lest it extend further, and lest the enemy cross the Jordan and extend and add to their struggle. Moreh Nevuchim 1:48 explains [*nefesh* as] desire; Gd could not endure seeing the struggle and pain of Israel further.

5. Ralbag to Shoftim 10:16

קצר רצון הש"י מהושיע אותם תשועה שלימה כמו הענין בתשועות הקודמות, בסבת עמל ישראל... כאילו סבבו לש"י עמל ויגיעות להצילם ולשוב להצילם פעמים רבות מצד היותם שונים במרים...

Gd's desire was short of saving them completely as He had in earlier redemptions, because of the *amal* of Israel... As though they caused Gd struggle and exhaustion in saving them again and again, repeatedly, by repeating their rebellion...

6. Malbim to Shoftim 10:17

זה היה מאת ד' שבני עמון שכבר עברו את הירדן להלחם ביהודה ובנימין (כנ"ל ט), שבו לחזרה:

It was from Gd that the Amonites, who had already crossed the Jordan to battle Yehudah and Binyamin, retreated.

7. Radak to Shoftim 10:18

וכיון שנאספו בני ישראל חדלו להם בני עמון ושבו להם לארצם...

And because Israel gathered, the Amonites backed down and retreated to their land...

Meet Yiftach

8. Outline of Perakim 11-12

- 11:1-3 The Making of an Outcast
- 11:4-11 Turning to the Outcast
- 11:12-28 An attempt at diplomacy
- 11:29-31 The infamous vow
- 11:32-40 The vow fulfilled

- 12:1-7 War with Ephraim
- 12:8-10 Ivtzan of Beit Lechem
- 12:11-12 Eilon haZevuloni
- 12:13-15 Avdon ben Hillel

9. Talmud, Rosh haShanah 25a-b

ויאמר שמואל אל העם ד' אשר עשה את משה ואת אהרן, ואומר וישלח ד' את ירבעל ואת בן בן ואת יפתח ואת שמואל... ואומר משה ואהרן בכהניו ושמואל בקראי שמו. שקל הכתוב שלשה קלי עולם כשלשה חמורי עולם, לומר לך: ירובעל בדורו - כמשה בדורו, בן בן בדורו - כאהרן בדורו, יפתח בדורו - כשמואל בדורו. ללמדך שאפילו קל שבקלין ונתמנה פרנס על הצבור - הרי הוא כאביר שבאבירים

- "And Samuel said to the nation [upon coronating Saul]: Gd, who made Moshe and Aharon, (Samuel I 12:6)"
- "And Gd sent Yerubaal [Gidon] and Bedan [Shimshon] and Yiftach and Samuel (Samuel I 12:11)"...
- "Moshe, and Aharon with his priests, and Samuel among those who call out in His Name (Psalms 99:6)".

The text equated the world's three lightweights with the world's three heavyweights, to tell you: Yerubaal in his generation is as Moshe in his generation, Bedan in his generation is as Aharon in his generation, Yiftach in his generation is as Samuel in his generation. To teach you that even the lightest of the light, if appointed as community leader, is like the mightiest of the mighty.

10. Mordechai to Bava Batra 482

אם הובררו טובי העיר מתחלה להנהיג קהלם בכל דבר, אפילו יחיד שביררו מה שעשה עשוי בתקנת הקהל, ויפתח בדורו כשמואל בדורו. אף על גב דבפ' בני העיר אמר רבא לא שנו אלא שלא מכרו שבעה טובי כו', ואמתני' קאי דאוקימנא בשל כפרים אבל בכרכים לא מהני שבעה טובי העיר כלל אלא כולם, הני מילי בסתם, אבל אם ביררו אפילו בכרכים מהני ואפילו יחיד.

If the town council was selected, from the start, to lead their community in every matter, then even if they picked just one person, what he does is done as the community's *takkanah*. And Yiftach in his generation is like Shemuel in his generation. The Talmud records, "Rava said: This is only if the seven members of the town council didn't sell, etc.," and it refers to our mishnah which is regarding a village synagogue, but for a city the seven members of the town council are insufficient, and the entire community is required. But that's for general situations; where they selected him, then even for cities it is effective even when done by an individual.

11. Abarbanel, Introduction to Shoftim

השופטים והמלכים הם ממונים על ידי ב"ד ויקבלום ישראל על עצמם. אם בשופטים אמר הכתוב (ב:טז) ויקם ד' שופטים וגו', וזה להיותם ממונים ע"פ ב"ד אשר רוח ד' דבר בם, ואם קבלת ישראל אותם מבואר, שכן הוא אומר בגדעון (ח:כב) משול בנו גם אתה וגו', וביפתח נאמר (יא:ח) והלכת עמנו ונלחמת בבני עמון והיית לנו לראש ולקצין וגו'. ואין ספק שהשופטים היה מעירם ראשונה רוח ד' רוח עצה וגבורה, ובראות ישראל ששם ד' נקרא עליהם יבחרו בהם וימנו אותם לשופטים ע"פ ב"ד.

The judges and kings are appointed by the court, and Israel accepts them upon themselves. Regarding the Shoftim, Shoftim 2:16 says, "And Gd appointed Shoftim," meaning that they are appointed by the court, through whom the spirit of Gd speaks. And regarding Israel's acceptance it is explicit, as regarding Gidon in 8:22, "You should rule over us," and regarding Yiftach in 11:8 "You shall go with us and fight Amon, and you shall be the head and officer, etc." And without a doubt, the Shoftim were first aroused by a spirit of Gd, a spirit of counsel and might, and when Israel saw that Gd's Name was identified with them, [the Jews] chose them and appointed them as Shoftim via the court.

12. Talmud, Bava Kama 92b

א"ל רבא לרבה בר מרי מנא הא מילתא דאמרי אינשי "מטייל ואזיל דיקלא בישא גבי קינא דשרכי"? אמר ליה דבר זה כתוב בתורה, שנוי בנביאים, ומשולש בכתובים, ותנן במתניתין, ותנינא בברייתא. כתוב בתורה דכתיב "וילך עשו אל ישמעאל," שנוי בנביאים דכתיב "ויילקטו אל יפתח אנשים רקים ויהיו עמו," ומשולש בכתובים...

Rava said to Rabbah bar Mar: What is the source for the popular saying, "The bad palm goes to the tree that does not bear fruit"? He replied: It is recorded in Torah, repeated in the Prophets, thrice in the Writings, learned in a mishnah and learned in a braita. It is recorded in Torah, "And Esav went to Yishmael." Repeated in the Prophets in Shoftim 11:3...

13. Midrash Tanchuma, Bechukotai 5

"פרי צדיק עץ חיים ולוקח נפשות חכם" (משלי יא) אם יהיה אדם צדיק, ואף על פי שהוא צדיק ואינו עוסק בתורה, אין בידו כלום, אלא "פרי צדיק עץ חיים" זו תורה, שמתוך שהוא בן תורה הוא למד האיך לוקח נפשות שנאמר "ולוקח נפשות חכם", שאם ידור לערוך נפשות הוא למד מן התורה היאך עושה. ואם אין בידו תורה אין בידו כלום. כן את מוצא ביפתח הגלעדי מפני שלא היה בן תורה אבד את בתו. "The fruit of the righteous is a tree of life, and one who 'takes' souls is wise." (Proverbs 11:30) If one is righteous, even though he is righteous, if he does not involve himself in Torah then he has nothing. "The fruit of the righteous is a tree of life" is Torah. Because he is a person of Torah, he learns how to 'take' souls, as in, "one who takes souls is wise." If he vows the value of lives, he learns from the Torah how to do it. If he lacks Torah, he has nothing. So you find with Yiftach of Gilead – he was not a person of Torah, and so he lost his daughter...

14. Midrash, Bereishit Rabbah 60:3

ולא היה שם פנחס שיתיר לו את נדרו? אלא פנחס אמר 'הוא צריך לי ואני אלך אצלו?' ויפתח אמר 'אני ראש קציני ישראל ואני הולך לי אצל פנחס?' בין דין לדין אבדה הנערה ההיא...

And Pinchas was not there to release his vow? But Pinchas said, "He needs me; should I go to him?" And Yiftach said, "I am the commander of Israel's officers, should I go to Pinchas?" Between these two, the girl was lost...

15. Professor Yehudah Elitzur, Daat Mikra to Shoftim pg. 120

The Making of an Outcast

16. Rabbi Chaim Yosef Dovid Azulai, Chomat Anach to Shoftim 11:1

ואפשר לומר כי יפתח גבור חיל ועם כל זה השפיל עצמו ולא עשה שום מחלקת ולא בלבול, ונדחה מפני השעה וברח מפני אחריו. ואם היה הולך לאיזה עיר מא"י היה מחוייב לעלות לרגל ולאכול מעשר שני בירושלם, ומדי העלותו חש שמא יבא להתגרות ולחלוק עם זקני העיר ואחריו, לכן ברח לח"ל ששם אינו חייב לעלות לרגל כמ"ש התוס' ריש פסחים, ופטור ממעשרות. ובא וראה כמה זריז ונשכר ובורח מהמחלקת.

One could say that Yiftach was a mighty person, and yet he lowered himself and did not engage in strife or confusion, and the moment was lost and he fled from his brothers. Had he gone to a city in Israel, he would have needed to ascend for the pilgrimage and to eat *maaser sheni* in Jerusalem, and he was concerned that in ascending he would come to quarrel and dispute the elders of the city and his brothers. Therefore, he fled outside Israel, where he would not be obligated to ascend for the pilgrimage, as per Tosafot Pesachim (3b), and where he would be exempt from tithing. See how he was energetic and rewarded, and he fled strife.

17. Radak to Shoftim 11:1

בן פלגש גלעד היה, ונקראת "זונה" לפי שאינה עם בעלה בכתובה וקדושין, והיא כמו הזונה ואף על פי שהיא מיוחדת לו. וי"ת פונדקיתא כמו שתרג' ג"כ "רחב הזונה" פונדקית'. או הוא הענין בעצמו כי הזונה כמו הפונדקית שמפקרת עצמה. ובתר' של תוספתא "דא היא נימוסא הות בישראל מלקדמין דלא מיסתהרא אחסנתא משבטא לשבטא, ובכך לא הוה יכיל גברא למיסב איתתא דלא משבטא, וכד הות איתתא דרחמא גברא דלא משבטהא הות נפקא מבי נשא בלא אחסנתא, והוה אנשי קרון לה פונדקיתא דרחימת גברא דלא משבטהא. וכן הוה ליה לאימיה דיפתח." ודומה כי הצריכו כל זה למתרגם לפי שאמר "לא תנחל בבית אבינו כי בן אשה אחרת אתה"...

He was the son of Gilad's concubine, who was called *zonah* because she lacked a ketubah and kiddushin with her 'husband', so that she was like a *zonah* even though she was monogamous;

And Yonatan rendered it as he did with "Rachav the *zonah*", an innkeeper; Or this is its own matter, for a *zonah* is like an innkeeper, making herself available;

And in the *targum* of an added portion, "This was the practice in ancient Israel, that a portion would not go from tribe to tribe, and so a man could not marry a woman from another tribe. When a woman loved a man who was not from her tribe, she left her family without inheritance, and people called her 'innkeeper' for she loved a man who was not of her tribe. And so happened with Yiftach's mother." It appears that the *metargem* needed all this because it said, "You will not inherit in our father's house, for you are the son of another woman."...

18. Tov Samuel II 10:6-8

19. Radak to Shoftim 11:3

אדון הארץ היה שמו "טוב"

The name of the master of the land was "Tov".

20. Abarbanel to Shoftim 11:3

בארץ טובה ורחבה, ומפני היותו בארץ טובה ושבעה התלקטו אל יפתח אנשים ריקים מבלי כסף ובלי שכר.

In a good, spacious land. Because it was good and satisfying land, empty men, without money or profit, gathered to Yiftach.

21. Empties

- Shoftim 9:4; Samuel I 22:2; Chronicles II 13:7
- Empty of character? Proverbs 12:11, 28:19; Samuel II 6:20

22. Ralbag to Shoftim 11:3

וידמה שיפתח היה מנהיגם והיו הולכים למלחמה תמיד ומשם חפרו אכלם:

And it appears that Yiftach was their leader, and they continually went to war, from which they extracted their food.